

OSVOBODILNA FRONTA

OSREDNJI ORGAN OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA

Leto II Št. 21

Sredi januarja 1942

Cena 1L 30 f

Rekrutacija partizanov!

Vsi kontinenti so v plamenu. Narodi vsega sveta polagajo temelje novega življenja v nadaljnjih stoletjih. Sile zaveznikov, s Sovjetsko Zvezo na čelu, zadajajo smrtne udarce fašistični zver. Narodi, mali in veliki, stopajo samostojno na svetovno pozornico in prevzemajo v svoje roke odločanje o sebi in svojih pravicah.

S. krvjo pišejo narodi svojo zgodovino, ker samo kri more potrditi pravice, ki jim gredo. Vsak narod bo zasedel samo isto mesto in toliko pravice, kolikor jih bo obsegel s svojimi silami in s svojo krvjo.

Samo aktivno delo, samo borba vodi zato k zmagi. Strah pred krvjo, strah pred žrtvami vodi v propast naroda.

Zato predstavljajo edini zdrav izraz narodnega hotenja številni borci v oddelkih partizanov, ki z orožjem v rokah branijo sebe, svojo zemljo in s tem pravice svojega naroda. Vsaka rana, ki jo zadajo partizani sovražniku, vsaka

kapljica krvi ki jo prelijejo za svoj narod pomeni dragoceno pomoč zavezniškim armadam tvori trdne in zdrave temelje nove narodne zgradbe.

Slovenski narod je majhen, toda tudi on si bo moral sam, z lastnimi silami graditi svoj dom. Ne sme mu primanjkovati borecev, ki so vsak čas pripravljeni žrtvovati svoje življenje v borbi z okupatorji. Zato se ne sme nihče umakniti pred to najvišjo nalogo — postati aktiven borec za narodne pravice — postati partizan.

Čas je tu! Z vso silo pritiska na narode in zahteva od njih dejanj. Poedinci, člani OF orožje v roke, stopajte nemudoma v partizanske oddelke. Javljajte se svojim terenskim odborom, ki morajo vse sposobne in zanesljive borce takoj napotiti pristojnim vojaškim poveljstvom.

Dogodki nas ne smejo prehiteti in nihče drug nam ne sme krojiti usode.

Z lastno krvjo, za svoj narod, za svoje pravice!

Slovenski katoličan o slovanstvu

Med pojmi, ki so se v sedanjih naporih narodov in držav razčistili, je tudi pojem slovanstva. Ta pojem je na eni strani nekaj izgubil, na drugi pa nekaj pridobil.

Najprej je dokončno izgubil svojo romantično vsebino in svoj čezmeren rasni mesijanizem. Široka kulturna koncepcija slovanstva, priljubljena konservativnim politikom skoraj pri vseh slovanskih narodih, se je dokončno pokazala kot nerealen temelj, kajti zaradi čustvene navezanosti na daljno sorodstvo vseh Slovanov je ta koncepcija izgubila izpreči oči stvarno kulturno resničnost, kakor sta jo narava in zgodovina ustvarili v različnih slovanskih narodih. Zato so posamezni slovanski narodi tudi politične stvarnosti, kajti vsak izmed njih na svoj način doživlja usodo in naloge novega časa. Slovanstvo je prav gotovo tudi realna človeška skupnost, toda zgodovina in narava sta to široko skupnost razčlenili na vrsto posameznih slovanskih narodov, ker je tako zahteval razvoj. Danes ima vsak slovanski narod svojo lastno naravo, svojo zgodovino, svoje življenske pogoje in svojo pot.

Na drugi strani pa je slovanstvo nekaj pridobilo: pokazalo je svojo stvarnost in to prav v današnjem velikanskem sporu. Ta stvarnost se kaže v tem, da smo danes vsi Slovani zadobili čut upravičene politične povezanosti. V zadnjem času je med slovanskimi narodi nastala taka bližina, da lahko govorimo o skupni socialno-politični usodi. Ta bližina ne nastaja neposredno iz iste narave, ampak iz enake življenske ogroženosti od strani fašizmov. Slovanski narodi so danes brez izjeme vsi najbolj prizadeti, proti njim

se obrača nerazumljiv bes Nemcev in Italijanov. Bližina pa ne nastaja le zaradi enake ogroženosti, ampak tudi zaradi enakega junaškega odpora. Slovanski narodi se najpogumneje upirajo hitlerizmu, največji slovanski narod bo zadal pangermanstvu smrtni udarec. Okrog Rusije se zbirajo vsi ostali slovanski narodi z največjo in najsvelejšo vero v bodočnost. Nihče ne nosi danes v sebi tako jasne podobe o bodočnosti kakor slovanski narodi.

Tega ne čuti le hitlerizem, ampak vsa ostala Evropa, obremenjena z dedščino starih grehov. Evropa čuti, da bodočnost pripada slovanskim narodom. V Slovanih so sveže sile, neizčrpani viri socialno-političnih in duhovnih energij. Zato stari narodi z nezaupanjem gledajo na vzhod, zato bodo skušali zavarovati se proti njemu v taki ali drugačni kombinaciji.

Za Slovence je prav zdaj čas, da se opredelimo za vzhod ter narodno dokončno zavarujemo v novi svobodni in pravični politično-gospodarski formaciji slovanstva. Naše mesto ni na zahodu ampak v velikem svetu slovanske federacije, kjer ne bomo rešili le svojega obstoja, marveč tudi svojo duhovno svobodo. V tem slovanskem svetu ne bomo ostali le Slovenci, marveč tudi kristjani. Zato odklanjamo vse politične tvorbe, vse balkanske ali srednjeevropske unije, ki bi hotele kakorkoli izražati slovansko voljo brez slovanskega jedra — Rusije.

Katoličan

Londonskemu kuharju

Res misliš, da kedo ti bo poduhal čobodro, ki si v Londonu jo skuhal? Vsa prismojena in prismojena že v loncu je na gnoj obsojena.

Sovjetska ofenziva

Ruska ofenziva je začela novo razdobje sedanje vojne. Odprla je začetek propadanja hitlerjevske Nemčije in njenih pomagačev. »Daily Express« je 13. jan. označil ofenzivo rdeče armade kot »čudež modernega vojskovanja«. Po priznanju vseh zaveznikov je vzhodno bojišče postalo najvažnejše bojišče. Posledice sovjetske ofenzive so vojaške in politične.

1. Nemška vojska je izpostavljena postopnem uničevanju. Število nem-

ških izgub je ogromno, okrog 6 milijonov ubitih, ranjenih in ujetih. Nemčija svojih izgub ne more sproti nadomestovati. Ogromna je izguba nemškega vojaškega gradiva. Nemška industrija ne more več dopolniti tega, kar izgublja. Rusko letalstvo je že v premoči z 2:1.

2. Nemška vojska ne more utrditi pozicijske vojske. Rdeča armada je prodrla sredi januarja že v drugo namera-

vano nemško črto. Na vsej fronti dik-tira strategijo **sovjetska iniciativa**. Umik na vsej črti se vrši kljub ob-javljeni prepovedi Hitlerja.

3. Sovjetska vojska dobiva vedno **sveža ojačenja**. Sredi januarja se je prodiranje rdeče vojske še pospešilo. Nemška vojska nima časa za odpo-čitek in zbiranje.

4. Partizanske čete in padalski od-delki rušijo Nemcem **prometne zveze** v ozadju. Ruska vojska ureja sprti vse prometne zveze v svojem zaledju.

5. Veliki ruski vojaški uspehi so zadali prve smrtonosne udarce nemški vojaški morali in nemški **notranji fronti**. Poročila o nasprot-stvih med nemško generaliteto in nacističnim vodstvom so vedno po-gostejša in resnejša.

6. Težki nemški porazi že vzne-mirjajo pomagače sil osi. Finska je razdvojena politično, grozi ji vojaški poraz in gospodarsko izčrpanje. Ma-džarska in Romunija se branita na-daljnemu pošiljanju novih divizij.

Glavno vprašanje dneva

Silovita sovjetska ofenziva, spričo katere se je zamajala fronta nemških fašističnih barov, je otvorila novo razdobje v razvoju sedanje vojne. Prvič v tej vojni se nemške fašisti-čne tolpe umikajo. Nemški generali izgublajo postojanko za postojanko, dan za dnem jih čakajo nova prese-nečenja, novi nepričakovani sunki sovražnika, ki jim je edini dorasel in ki jim grozi s popolnim porazom. Nemških čet se polasča dvom v nepremagljivost Fuehrerja, groza pred rusko zimo in strah pred milijoni rdečih smučarjev in konjenikov, pred desetisoči rdečih tankov in letal.

Zatirani narodi vse Evrope čutijo, da je razdobje, ki se je pričelo, od-ločilno za njih usodo. Tudi naš tr-pinčeni narod se je zdrznil. „Naš čas prihaja“ — to čutijo in mislijo v teh dneh tisoči in tisoči Slovencev. „Fašistična zver je premagljiva“ — ta zavest prevzema naše množice — in že grabijo sinovi naše ponosne Gorenjake za puške in se pridružujejo junaškim partizanom.

V teh odrednih trenutkih stopa pred nas bolj pereče ko kdajkoli vprašanje naše lastne narodne obo-rožene sile. Ali bomo znali ustvariti množično slovensko narodno vojsko, ki bo učinkovito pripomogla k zmagi nad nemškim in italijanskim faši-stičnim imperializmom in tako izvo-jevala slovenskemu narodu svobodo in neodvisnost — to je postalo glavno vprašanje današnjega dneva.

Zarodek slovenske narodne vojske je skovan. V šestmesečnih bojih so se naše partizanske čete zakalile in pomnožile, pridobile so si občudo-vanje in, kar je največ, zaupanje najširših množic slovenskega naroda. Kljub trdotam zime, ki jih neustrašeno prenašajo, izpolnjujejo danes na Gorenjskem svojo zgodovinsko misijo — združujejo, organizirajo in vodijo kmečke fante in može v boj prot' krvavim fašističnim psom. Po

Izrabljata težko situacijo osi in obe zahtevata razširitev ozemlja. Madžar-ska na račun Romunije. Romunija na račun Madžarske. Bolgarija se vedno bolj brani, da bi jo zapletli v vojno.

7. Ruska vojaška moč ustvarja SZ močen položaj v sklopu zaveznikov. Obenem sili tudi Anglijo in Ameriko, da pospešita svoje vojaške akcije, ki so bile dogovorjene v decembru v Moskvi in Washingtonu. Veliki ruski uspehi dvigajo tudi fronto evropskih podjarmljenih narodov k aktivnosti.

V vseh Slovencih se potrjuje pre-pričanje, da se po zaslugi Sovjetske Zveze tudi nam bliža osvoboje-nje. Naše osvobodilno gibanje do-biva novega poguma in zaleta. Stavi pa nam obenem nove naloge — biti moramo še bolj strnjeni in enotni, zaupanje v našo lastno moč se mora podvojiti, svoje politične in vojaške sile moramo še bolj okrepiti. Ve-deti moramo — čim bližje bomo osvoboditvi, tem večje bodo naše naloge in napori.

mestih in vaseh ostale Slovenije pa se zbirajo enote Narodne zaščite, ki s svojimi samostojnimi akcijami in s pomočjo, ki jo nudijo partizanom, trgajo okupatorjem živce in slabe njihove moč.

Vendar terja čas od nas še več, še mnogo več. Če naj do kraja izvršimo svojo dolžnost, če naj dosežemo, da bo premagljiva fašistična zver dejansko premagana, moramo znatno stopnjevati svoje napore, da si slovenski narod ustvari oboroženo silo, kakršno je zmožen in dolžan ustvariti.

Zato moramo zastaviti vse sile,

da pritegnemo v oboroženo akcijo, v partizanske čete in v enote Na-rodne zaščite vse zavedne Slovence, sposobne nositi orožje in pripravljene sodelovati z orožjem v roki v osvo-bodilnem boju. Aktivisti Osvobodilne fronte morajo v tem dajati vzgled in se pripravljati prvi. Širom Slove-nije se mora sprožiti množično pri-stopanje v vrste naših oboroženih oddelkov. V najkrajšem času moramo tako doseči da se naše partizanske čete podvoje in naše enote Narodne zaščite podesetorijo.

Geslo bodi: nobenega podjetja, no-benega zavoda, nobene vasi brez parti-zanskih prostovoljcev in brez enote Narodne zaščite, vsi zavedni Slovenci v vrste nastajajoče slovenske narod-ne vojske!

Pretvoriti to geslo v resničnost nam ne bo težko. Naše tolikokrat osleparjeno ljudstvo razume, da rabi in bo rabilo svojo lastno vojsko. Ono ve, da se mora samo braniti proti nasiljem okupatorjev, da mora samo preprečiti tatvine, ropanje, prese-ljevanje in pobijanje, ki ga nasilni tujci vrše z vso nesramnostjo in kru-tostjo. Ono ve, da je njegova sveta dolžnost pomagati svojemu odločil-nemu zavezniku — Rdeči armadi ve-like slovanske Rusije — do popolne zmage. Slovenski narod in slovensko ljudstvo veta, da jima bo lastna vojska najboljši porok, da se vprašanje osvoboditve in združitve vseh Slovencev in druga osnovna vpraša-nja ne bodo rešavala brez njiju in brez upoštevanja njune volje, kakor se je to zgodilo po prvi svetovni vojni.

Zato na delo! Zastavimo vse sile, da pokažemo, da smo zrel narod, da smo narod, ki se ne pusti steptati, ki zna kovati svojo usodo, da smo narod, ki ve, kake cene je vredna — svoboda.

Kakšna bo naša vojska?

Slovenska narodna vojska, kakr-šna raste iz naših partizanskih čet in iz enot Narodne zaščite se bo bistveno razlikovala od vseh vojsk, v katere so slovenski fantje in može bili kdaj koli vključeni. Njene os-novne posebnosti bodo tele:

1. Naša vojska raste kot vojska **prostovoljcev**, sestavljena bo iz naj-bolj zavednih in najbolj borbenih Slovencev, zato bo v tej vojski vla-dalo tovarštvo in njena disciplna ne bo slonela na strahovanju, temveč **na zavesti**.

2. Naša vojska bo izključno **slo-venska**, nastala na slovenskih tleh in sestavljena iz Slovencev, priprav-ljenih braniti svoj narod in mu pri-boriti svobodo, zato je vnaprej iz-

ključeno, da bi ta vojska izdala slovenske **narodne koristi**.

3. V naši vojski bodo prevladovali in našo vojsko bodo **vodili ljudje iz ljudstva** (ki že danes skoro izklju-čno sestavljajo partizanske čete in enote NZ), ker sta pač delavec in kmet najbolj požrtvovalna in najbolj bor-bena in prav danes ponovno do-kazujeta, da je delovno ljudstvo hrb-tenica naroda; zato naša vojska ne bo le narodna marveč tudi ljudska vojska, zato te vojske nihče ne bo mogel izrabiti proti našemu delov-nemu ljudstvu. Nasprotno: vprav obstoj take vojske bo našemu ljud-stvu porok, da po osvoboditvi izpod jarma okupatorjev nihče ne bo mo-gel prezirati **interesov in volje de-lovnega slovenskega človeka**.

Država v državi

Osvobodilna fronta slovenskega naroda je danes — **država v državi**. Razpolaga z oboroženo silo parti-zanskih čet in Narodne zaščite, ima svoje sodstvo, svojo obveščevalno in varnostno službo, ter pobira na-

rodni davek. Slovenski narod izpol-njuje njena navodila in sabotira odredbe fašističnih okupatorjev.

Dejstvo, da je ustvaril „državo v državi“, je za slovenski narod izred-nega pomena. Doma in pred svetom

dokazuje, koliko življenske sile imajo v sebi slovenske ljudske množice, ki se dvigajo proti zatiralcem. Kljub strahotnemu terorju in čeprav trenutno še pod tujčevo peto — so vzpostavile svojo narodno oblast.

Razen „države v državi“ pa se razvijajo še drugi znanilci slovenskega odpora in upora. Slovenske narodno-osvobodilne partizanske čete so zaostriale svojo oboroženo akcijo. Njihovo število in morala raste. — Pričeli so se slovenski narodni upori. Vodstvo slovenskega osvobodilnega gibanja se nahaja v rokah novih ljudi, v ljudskih rokah, medtem ko so stari priznani „voditelji“ izza predokupacijskih časov bodisi pljunili na svoj narod in se prodali okupatorjem bodisi jo pebrisali v tuzemstvo, kjer premišlujejo, kako bi po izgonu fašističnih zatiralcev znova osleparili ljudstvo in narod ter vzpostavili svojo nekdanjo krivično oblast.

Če upoštevamo vsa ta dejstva, tedaj moramo ugotoviti, da smo Slovenci stopili v prvo obdobje svoje narodne revolucije. Naša narodna revolucija se bo razvijala vse dotlej, dokler ne bomo zbrisali z naše zemlje zadnje sled tujčevega jarma in dokler ne bo naša narodna osvoboditev prerasla v socialno osvoboditev slovenskega delovnega človeka, ki tvori jedro in velikansko večino slovenskega naroda.

Česa se je treba predvsem zavedati ob začetku naše narodne revolucije?

1. Zaostriiti moramo oboroženi boj proti okupatorjem. Vsak narod je danes dolžan doprinesiti svoj delež k svobodi, ki bo privihrala tem prej, čim bolj bodo evropski narodi s svojimi lastnimi udarci razkrojili sovražnikovo zaledje. Novi partizani, dograditev in aktivizacija Narodne zaščite — tako se glase v tem pogledu naloge dneva.

2. Svoboda se bliža. Prav zato pa skušajo notranji sovražniki slovenskega naroda in ljudstva presedlati na nove postojanke. Včeraj še podrepniki fašističnih zavojevalcev že zbirajo danes svoje sile, da bi po narodni osvoboditvi povampirili svoje staro predokupacijsko gospostvo, ki je konec konca izročilo narode Jugoslavije okupatorjem. Tudi znotraj OF se bo še marsikdo našel, ki mu je želja za vzpostavitvijo starega bližja od dobrobiti lastnega naroda in ljudstva. Toda kar je bilo — je za vekomaj proč. Nikoli več se ne sme ponoviti. Zato pa je naša druga temeljna naloga, **preprečiti bivšim „voditeljem“ in vsem protiljudskim elementom, da bi še kdajkoli dobili zaledje med slovenskim narodom, ki so ga danes do kraja izgubili.**

3. Slovenski narod sam, zapuščen in izročen okupatorjem, se je pričel boriti za svojo svobodo in je zgradil svojo mogočno Osvobodilno fronto. Zato pa tudi ne bo dovolil, da bi mu usodo še kdajkoli krojili protiljudski in velesrbski elementi raznih londonskih jugoslovanskih vlad. Slovenski narod sam bo odločal po

osvoboditvi o svoji usodi, svoji notranji ureditvi in o svojih zunanjih odnosih. Osvobodilna fronta, ki je edini upravičeni predstavnik slovenskega naroda doma in pred svetom, bo to elementarno slovensko narodno pravico „uveljavila in branila z vsemi sredstvi“. Uresničujoč sloga in enotnost narodov Jugoslavije pa se bo slovenski narod oslanjal na pomoč

srbskih in hrvatskih partizanov in srbsko ter hrvatsko narodno osvobodilno gibanje.

Sovjetska Zveza je tista država, ki zadržuje Hitlerjevskim zverem smrtne udarce in ki dosledno zastopa svobodo vseh narodov. **Brez naslonitve na Sovjetsko Zvezo si dokončne in trajne slovenske narodne osvoboditve niti misliti ni mogoče.**

Pot Sokolstva

Sokolstvo kot vsenarodna vzgojna organizacija je imelo vse od ustanovitve samo en cilj — ustvariti zdravo, zavestno in trdno povezano narodno skupnost, ki se bo mogla zoperstaviti vsaki sili!

Dela Sokolstva zato ni mogoče istovetiti z delom raznih političnih strank, ker po svoji ideološki zasnovi ne more imeti nikdar strankarskopoličnega značaja. Dočim je osrednje gibalno politične stranke predvsem njena korist, je bilo Sokolstvu vedno samo zdravo vzgojno delo.

To svojo smer je zadržalo vse do zloma v kljub poizkusom poedincev, da tak po svoji zamisli in svojem delu zdrav pokret, podrede osebnim stremljenjem. Ideje ni bilo mogoče popačiti in zdravo sokolsko jedro je šlo svojo ravno pot. Ni se izogibalo borb in ni skrivalo nezdrave pojave, ki jih je skušala uvajati peščica vžitkarjev, ki so tudi v tej organizaciji iskali svojih koristi in uvajali svoje, politično-strankarske metode. V želji, da bi imeli organizacijo v zakupu, so ustvarili zakon in skušali podrediti Sokolstvo od malega društva pa vse do Zveze vsakokratnim režimom. Toda organizacija je vzdržala tudi ta napad. Zakon ni mogel ukiniti dotedanjšega načina poslovanja, ker se je držalo Sokolstvo svojih, z idejo utemeljenih in po nikomer vsiljenih načel. Režimi si niso mogli vdinjati organizacije, ki je imela življenje od naroda, ne pa od vsakokratnih oblastnikov.

Še več, Sokolstvo je sprejelo borbo z oblastniki in zakupniki in jo še pred zlomom dobojevalo. Prečiščeno in zdravo je izpovedalo svojo resnično nalogo in svojo pravo misel.

Užitkarstvo, ki je uničilo mnoge druge predvsem politične organizacije, Sokolstva ni moglo streti, zdravo jedro je nadaljevalo svoje delo in samo čakalo, da sprosti svoje

sile v pravi, sokolski in narodni smeri.

Vse nasprotne sile, ki so slabile sok. organizacijo, so sicer povzročile da Sokolstvo ob zlomu ni moglo s polno silo prevzeti vseh tistih nalog, ki bi mu pripadale v osvobodilni borbi, toda nastopila je zdrava ločitev.

Dotedanja peščica zakupnikov je šla vnaprej svojo pot, ki ni v korist naroda. Zato se je tudi znašla v narodu nasprotnem taboru.

Zdravo, idejno pravilno usmerjeno jedro, pa je nastopilo drugo, za Sokola po njegovi miselnosti nujno pot in je postalo aktiven sodelavec v narodnoosvobodilnem gibanju.

Osvobodilna fronta je danes dejanski izraz zdravega sokolskega hotenja.

Sokoli!

Doba nasilja, zločinov in prevar tujih gospodarjev nas poziva k nerazdvojni edinstvi, k odločni obrambi naše skupne zemlje, naše svobode in samostojnosti, našega življenja.

Svoboda je najvišja vrednota človeka, sužnost njegova največja bolečina.

Za svobodo moramo žrtvovati vse, z vso odločnostjo se moramo boriti proti sužnosti.

Nesmrtni Tyrš nam kliče: Samo čvrsto v roki pravice ostri meč, samo junaško dalje, ti narod junaški! Kakor je pravica s teboj, tako je s teboj zmaga!

Br t, e in sestre, ti, naša mladina, ves naš narod, vsak brez izjeme, vsak na branik za našo zemljo, za našo družino, za našega otroka in za našega brata.

Nikdar ni bilo sokolsko geslo: „Pomiri, čakaj in poslušaj!“ ampak je veljal in velja še posebno sedaj neizprosni poziv br. Tyrša: „Vstani, živi, bori se, ne kloni!“ Zdravo!

Slovenski kmet v Osvobodilni fronti

Slovenski kmet je doživel v lanskem aprilu narodno nesrečo: njegovo zemljo so zasedle čete nemškega hitlerizma, italijanskega fašizma in čete madžarske grofovske gospode.

Slovenski kmet, ki je že v Jugoslaviji doživljal leto za letom le razočaranja, izkoriščanja in zapostavljanja, je z okupacijo slovenske dežele po fašističnih nasilnikih, doletelo novo gorje.

Res je, da je del slovenskega kmetškega ljudstva podlegel hitlerjevski demagogiji in zmotno pričakoval zlasti od nemških okupatorjev, zboljšanja svojega slabega socialnega in gospodarskega položaja, v katerega ga je privedla protiljudska politika bivših jugoslovanskih režimov. Toda ta up in ta nada sta bila kratkotrajna in kmalu je vse slovensko kmetsko ljudstvo spoznalo, da so